

Jakie prawa dało nam RODO

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1) – dalej RODO zapewniło osobom, **szereg praw** (m.in. masz **prawo wiedzieć, co będzie się działo z Twoimi danymi**, masz prawo dostępu do swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, przenoszenia, wniesienia sprzeciwu, czy do tego, by być poinformowanym o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu. Realizując obowiązek informacyjny, administrator musi wskazać, jak długo będzie przechowywał Twoje dane, oraz podać dane kontaktowe inspektora ochrony danych (IOD), jeśli go wyznaczył.

Masz prawo w każdej chwili wycofać zgodę

Jeśli podstawą przetwarzania Twoich danych jest wyrażona przez Ciebie – świadomie i dobrowolnie – zgoda, masz prawo w dowolnym momencie ją wycofać i nie może to rodzić dla Ciebie żadnych negatywnych konsekwencji (np. podwyższenia opłaty za usługi). Pamiętaj, że cofnięcie zgody powinno być równie łatwe jak jej udzielenie.

Jeśli wniesiesz sprzeciw – marketing nie może być prowadzony

Jeżeli Twoje dane są wykorzystywane w celach marketingowych, a więc do przedstawiania Ci oferty towarów czy usług, w dowolnym momencie możesz się temu sprzeciwić. Jeżeli to zrobisz, Twoich danych nie wolno już wykorzystywać do takich celów.

Ale uwaga !!! Nie zawsze masz z prawo do bycia zapomnianym

Wprawdzie RODO przyznało Ci prawo do bycia zapomnianym (usunięcia danych), ale pamiętaj, że nie jest ono bezwzględne. Możesz żądać jego realizacji np. wówczas, gdy: dane stały się zbędne do realizacji zakładanych celów, dane były przetwarzane niezgodnie z prawem albo wycofałeś swoją zgodę i nie ma innej przesłanki legalizującej ich wykorzystywanie. Pamiętaj jednak, że nie w każdej sytuacji masz prawo do bycia zapomnianym. Tak jest choćby wtedy, gdy dany podmiot (np. firma, instytucja) musi wykorzystywać Twoje dane, by zrealizować nałożony na niego obowiązek prawny.

Masz prawo do informacji o naruszeniu Twoich danych

W przypadku wycieku danych, ich zagubienia czy udostępnienia osobom niepowołanym administrator ma obowiązek Cię o tym poinformować. Zastosuj się więc do jego wskazówek, dzięki którym możesz zminimalizować zagrożenie. Czasami np. zmiana hasła w systemie internetowym czy zastrzeżenie dokumentów pozwoli Ci zabezpieczyć swoje dane i uniknąć np. kradzieży tożsamości i związanych z tym konsekwencji, jak np. zaciągnięcie w Twoim imieniu pożyczki. W razie wątpliwości kontaktuj się z administratorem lub z wyznaczonym przez niego inspektorem, który ma Ci w takiej sytuacji pomóc i przekazać informacje związane z przetwarzaniem danych w sposób dla Ciebie zrozumiały.

Realizacji swoich praw żądaj najpierw od administratora

Jeżeli uważasz, że ktoś nieprawidłowo postępuje z Twoimi danymi, to z nim (lub z wyznaczonym przez niego IOD) skontaktuj się w pierwszej kolejności i zażądaj wyjaśnień lub spełnienia Twojego prawa, np. sprostowania danych, odnotowania sprzeciwu, usunięcia danych.

Masz prawo złożyć skargę do Prezesa UODO oraz możesz dochodzić odszkodowania przed sądem

Pamiętaj! Jeśli podmiot, który dysponuje Twoimi danymi, wykorzystuje je niezgodnie z RODO masz prawo złożyć skargę do Prezesa UODO.

Chroń dzieci przed nieuczciwymi praktykami i edukuj swoje dzieci !!!

Jeśli jesteś rodzicem lub opiekunem prawnym osoby poniżej 16. roku życia, pamiętaj, że gdy korzysta ona z tzw. usług społeczeństwa informacyjnego (świadczonych drogą elektroniczną), a więc portali społecznościowych, aplikacji czy gier, to Ty decydujesz o udzieleniu zgody na przetwarzanie jej danych osobowych. To ważne, bo dzieci często są mniej świadome ryzyka i konsekwencji przetwarzania ich danych osobowych. RODO wskazuje, że należy im zapewnić szczególną ochronę, gdy ich dane są wykorzystywane do celów marketingowych czy tworzenia profili osobowych. Zwracaj uwagę, czy komunikaty kierowane do nich przez administratora są sformułowane językiem, który są one w stanie zrozumieć.

Jakie obowiązki nałożyło RODO na firmy/ instytucje tj. administratorów danych*

Administrator danych oprócz realizacji wszystkich powyższych praw ma za zadanie przeprowadzić Analizę ryzyka tj. ustalić jakie dane osobowe posiada i ocenić ryzyko ich ewentualnej utraty biorąc pod uwagę źródła wewnętrzne (np. błąd ludzki, etc.) czy zewnętrzne (np. hakerzy, etc.) oraz regulacje branżowe w odniesieniu do swojej działalności.

RODO **nie wskazuje jednego konkretnego kompletu dokumentacji**, który należałoby sporządzić prowadząc określoną działalność. W praktyce przygotowanie dokumentów wiąże się z dokonaniem wcześniejszych ustaleń, które są niezbędne do sporządzenia prawidłowej i odpowiadającej rzeczywistości dokumentacji. W obszarze określonej branży mogą oczywiście występować zbieżne punkty, jednakże nie oznacza to, iż dokument opracowany dla potrzeb jednego przedsiębiorstwa będzie adekwatny w innym. RODO w swoich postanowieniach odnosi się do Rejestru Czynności Przetwarzania Danych Osobowych (RCPD), który stanowi w pewnym sensie odzwierciedlenie procesów zachodzących w firmie. To właśnie z RCPD wynika zakres pozostałej dokumentacji, którą będzie trzeba przygotować. W związku z powyższym w celu sporządzenia w/w dokumentów należy ustalić m.in.: wszystkie procesy przetwarzania danych w przedsiębiorstwie (a zatem jakiego rodzaju czynności mają miejsce); jaka

kategoria danych w każdym z tych procesów jest przetwarzana oraz na jakiej podstawie prawnej; czy przetwarzane są dane wrażliwe; jakie są kategorie odbiorców danych; czy następuje transfer danych do państw trzecich; jak długo dane są przechowywane; jakie podmioty zewnętrzne przetwarzają dane osobowe (np. księgowość).

Administrator kieruje się **zasadą minimalizacji danych** przy ich zbieraniu tzn. nie zbiera więcej danych niż jest to mu konieczne do realizacji celu dla którego dane zbiera

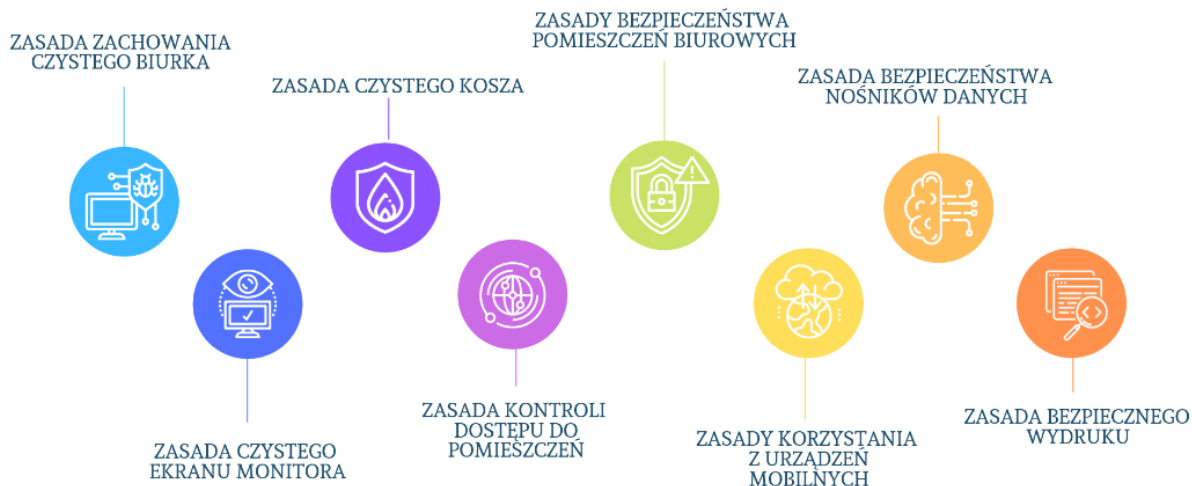
Kolejna ważna **zasada**, która powinien kierować się Administrator **to ochrona danych oraz ich rozliczalność**,

Jeśli, jako administrator przekazujesz dane innej firmie np. w celach obsługi IT, rachunkowej, etc. zawrzyj z tą firmą **umowę powierzenia przetwarzania danych**

Zabezpiecz dane papierowe oraz w dane w wersji elektronicznej, **stosuj silne uwierzytelnienia, hasła**, indywidualne loginy.

Usuwać dane - brak systematycznego przeglądu i usuwania przez administratorów danych osobowych, co do których upłynął już termin uzasadniający ich przetwarzanie, powoduje, że podmioty te gromadzą i przechowują coraz większe zasoby informacji bez podstawy przetwarzania, a tym samym narażają się na kary RODO.

ZASADY WPŁYWAJĄCE NA POZIOM BEZPIECZENSTWA W ORGANIZACJI

*RODO operuje nomenklaturą Administrator danych czyli właściciel danych tj. np. właściciel firmy.